

[Johs. Hansen.]

Afdrag for at blive siddende ved Ejendommen, at han maatte arbejde af yderste Evne og spare alt, hvad han formaade, og det var lykkedes ham at præstere sine Afdrag paa disse ca. 1 000 Kr. Her er et Tilfælde, hvor man kan tale om Sparsommelighed i allerhøjeste Grad, og der findes mange af den Slags Landet over. Men disse Mennesker bliver ikke hjulpet paa nogen Maade ved Skattelove af denne Art, tværtimod. De Lempelser, der her er ydet de rige, kunde i Stedet være kommet den bredere Del af Befolkningen til gode, og det havde været bedre, om det var sket.

Ligesom man i sit Skatteligningsarbejde træffer Tilfælde af den Art, jeg her nævnte, kan det ogsaa hænde, at man træffer Tilfælde af en ganske anden Art. Jeg erindrer, at jeg en Gang — det var nu ikke som Skatteraadsmedlem — kom til et Møde et Sted i en østjyds Sktationsby, og efter Mødet havde jeg en Samtale med en af Venstres ledende Mænd dér paa Egnen. Jeg havde talt om Skatteforhold, og vedkommende sagde til mig: Vi har ogsaa her i vort Sogn store Landmænd, Landmænd, som sidder med store Ejendomme, men som desuagtet ikke opgiver nogen Indtægt; den Mand her i Sognet, der har den største Ejendom, opgiver Nul i Indtægt, men det hindrer ikke, at han alligevel lever som en Baron. Dagen efter var jeg til et Møde et andet Sted, hvor jeg fortalte denne lille Oplevelse, og saa tog Sogneraadformanden, ogsaa en Venstremand, Ordet og sagde: Ja, det imponerer ikke mig, for vi har her i Sognet et lignende Tilfælde. Vi har en Mand, den største Jordejer her i Sognet, som heller ikke opgiver noget i Indtægt, men som alligevel lever som en Greve. Det morede mig for saa vidt, at man anvendte Udtrykkene „Greve“ og „Baron“ i denne Forbindelse, men det var, synes jeg, ogsaa ret betegnende at se, at de Mennesker, der her var Tale om, store Ejendomsbesiddere, uagtet de havde Nul i Indtægt, ikke havde nedsat deres Forbrug; man havde ikke Indtryk af, at de præstere den Sparsommelighed, som man fra saadanne Klassers Side saa tit kræver af andre Mennesker.

Det er meget sandsynligt, at denne Skattelov er kommet baade den ene og den anden af de to Mænd, jeg her har talt om, til gode, men jeg anser det for ganske usandsynligt, at de som Følge deraf er blevet mere sparsommelige, end de var i Forvejen. Jeg tror overhovedet ikke, at denne Skattelov har bidraget noget som helst til at fremme

Sparsommeligheden her i Landet. Jeg tror heller ikke, den har bidraget til at skabe den Konsolidering, at skabe den større Kapitaldannelse, at bringe den Lettelse af Erhvervslivets Vanskeligheder, der blev nævnt som Formaalet ved dens Fremsættelse. Jeg tror i Virkeligheden, at dér, hvor de store Vanskeligheder har været, er der intet blevet gjort, og at dér, hvor Kapitaldannelsen i al Stilhed finder Sted, den, der betyder noget for vort Land, den, der sker paa et bredt og demokratisk Grundlag, er der heller intet blevet gjort, og jeg mener derfor, det vil være ønskeligt, at Loven bortfalder.

Der er Grund til at kritisere ikke alene Lovens Hensigt, men ogsaa dens Teknik. Det har i Virkeligheden vist sig, at de allerfleste Skatteydere her i Landet — jeg ser bort fra de velhavende Skatteydere, som har Raad til at holde Konsulenter til Hjælp — meget vanskeligt har kunnet bruge Loven. Der er en Mængde af dem, som overhovedet ikke har forsøgt at opnaa Nedsættelse, endskønt de havde været lige saa berettigede til det som adskillige af dem, der har faaet det, idet de har haft Fornemmelsen af, at Loven var for indviklet og for vanskelig for dem at forstaa. Og om en Mængde andre gælder det, at hvis de har prøvet, er det ikke lykkedes for dem; de Krav, der stilles til Udfyldelse af Skemaerne, har været saaledes, at de ikke har kunnet fyldestgøre dem. Jeg er ganske sikker paa, at hvis det Udvalg, der har været nedsat i Folketinget, vilde have undersøgt, i hvilken Grad det er mislykkedes for en Mængde Skatteydere at udfylde Skemaerne om Nedsættelse tilfredsstillende, hvis det vilde have indkaldt Skemaer fra en enkelt Skattekreds eller blot fra enkelte Sogne, vilde man have set, hvorledes Loven rent teknisk set gør det vanskeligt og besværligt for almindelige Skatteydere at forstaa, hvad Hensigten er, at forstaa, hvorledes man skal udfylde de Skemaer, der skal til, for at man kan opnaa Nedsættelse.

Det har været vanskeligt for Skatteyderne at arbejde med disse Skemaer. Det har heller ikke været let for Sogneraad og Ligningskommissioner Landet over at arbejde med denne Lov. Sogneraad og Ligningsmyndigheder har for saa vidt heller ikke haft selvstændig Interesse i denne Lov. Den betyder jo intet for den kommunale Skat. De er altsaa ikke særlig stærkt fristet til at arbejde med den. Men dertil kommer oven i Købet, at de har haft meget vanskeligt ved at forstaa, hvorledes Loven skulde anvendes, hvorledes deres Arbejde skulde gøres — det er Tilfældet, det har de —, og